

Meddelelse om, at Nationalbanken har et Overskud paa over 12 Mill. Kr. Det er højest rimeligt, at der i Forvejen er nedskrevet ganske betydelige Beløb, hvorved altsaa dette Overskud bliver meget større.

En saadan Fortjeneste kan Banken kun opnaa derved, at den i højeste Grad begunstiges gennem den Oktroj, som Justitsminister Alberti gennemførte i 1907. Nu har vi i Udvalget søgt at forbedre denne Overenskomst mellem Staten og Nationalbanken til Gunst for Statskassen, og vi har i saa Henseende i Udvalget fremført et Forslag, hvorefter Staten i Stedet for $\frac{1}{4}$ af Overskuddet, efter at Aktionærerne har faaet deres Udbytte, skulde have Halvdelen. Beklageligt nok har dette Forslag ikke vundet tilstrækkelig Tilslutning i Udvalget, og heller ikke Bankens Direktion har været villig til at gaa ind derpaa, idet man synes at hævde den Opfattelse fra den Side, at Bordet fanger. Nu har man i 1907 faaet en saa fordelagtig Oktroj, som Tilfældet er, og saa har man ikke længere nogen Interesse af at vise sig imødekommende overfor Rigsdagen paa dette Omraade.

Disse Ting kunde i og for sig godt have bevirket, at det Parti, jeg tilhører, havde stillet Ændringsforslag særlig her til anden Behandling; men da hele dette Spørgsmaal jo ikke kan afgøres af Rigsdagen alene, idet der foreligger en Overenskomst mellem Staten og Nationalbanken, nytter det ikke, at vi opstiller slige Ændringsforslag, naar Nationalbanken ikke vil modtage dem, og som Følge deraf har vi ikke opretholdt disse Ændringsforslag.

Jeg maa dog indrømme, at de Ændringsforslag, der foreligger her til anden Behandling, i nogen Grad forbedrer Lovforslaget. Som allerede bemærket af den ærede Ordfører (N. Neergaard) bortfalder den ekstra Reservefond, der skulde oprettes til Imødegaaelse af mulige Tab, som Nationalbanken kunde faa paa de Forpligtelser, den har indgaaet under Krigen. Jeg mener, det er heldigt, at denne Bestemmelse bortfalder, og det forekommer mig, at selve dette Forslag paa en unødvendig Maade alarmerede Verden om, at Nationalbanken var udsat for store Tab. Efter hvad der nu foreligger, er der ikke Tale om saa store Beløb, som man i Forvejen troede, og Karakteren af disse Laan er vistnok af den Beskaffenhed, at der ikke er Udsigt til særlig store Tab for Nationalbanken. Det er i alt væsentligt Tyskland, der har modtaget de Laan fra Nationalbanken, som her har

været sigtet til, men et saa ærekært Folk som det tyske vil sikkert gøre sit yderste for at betale, hvad det skylder Nationalbanken, nu efter Krigen. Jeg hilser altsaa med Tilfredshed, at Bestemmelsen om denne særlige Reservefond er bortfaldet, og at Nationalbanken vil afskrive paa sit Regnskab de Beløb, som den mener det nødvendigt at afskrive, i Stedet for, at man opretter en saa mystisk Reservefond som den, der var Tale om her.

For øvrigt forekommer det mig, at man meget vel fra Bankens Side kunde gaa ind paa, at Staten i Fremtiden skulde have Halvdelen af Overskuddet i Stedet for en Fjerdedel, thi saaledes som Loven nu vil forme sig, fritages Nationalbanken for Gulddækning i ganske betydelig Grad i Forhold til, hvad den skulde efter den tidligere Lov, og i Stedet for faar den Lov til at dække med rentebærende Papirer; paa den Maade opnaar Banken en meget betydelig Fordel. Men da man selv fra det ærede 7de Medlem for Aalborg Amts (Birck) Side, som i 1907 ogsaa holdt paa, at Nationalbanken skulde afstaa Halvdelen af Overskuddet til Staten, ikke har kunnet faa Støtte til dette Forslag, lader jo heller ikke dette sig gennemføre.

Til Gængæld foreslaas der en Bestemmelse, som jeg sætter en Del Pris paa, nemlig den, som gaar ud paa, at i Tilfælde af, at Nationalbankens Aktiekapital udvides fra 27 Millioner til 30 Millioner Kr., faar Staten Ret til at tegne 3 Millioner til pari Kurs. Vi ønskede fra vor Side at gaa endnu betydeligt videre, idet vi fandt det rimeligt, at Staten fik Ret til at tegne et Beløb, svarende til den nuværende Aktiekapital, i alt 27 Mill. Kr., i Nationalbanken; men dette Forslag har ikke kunnet finde Tilslutning hos de andre Partier, og vi maatte da nøjes med det Forslag, som foreligger her. Jeg skal villig give det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt den Ære, som tilkommer ham; det er ham, som har fremført dette Forslag, og jeg kan kun gratulere ham i Anledning af dette Forslags Fremsættelse og til, at han har faaet Tilslutning til det fra alle Sider i Udvalget. Thi hvad er det, som det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt foreslaar i Ændringsforslag Nr. 6? Han foreslaar, at Staten skal ekspropriere en Del af Nationalbankens opsparede Formue. Hvor stor en Formue der eksproprieres derigennem, at Staten faar Ret til at tegne 3 Millioner til pari Kurs, kan vanskeligt afgøres i Øjeblikket; det er maaske et Par Millioner